

Udskriftsdato: mandag den 8. juni 2026

VEJ nr 10580 af 01/03/2006 (Historisk)

Vejledning om Sikkerhedsorganisation for ansatte på særlige vilkår på beskyttede værksteder mv. - At-vejledning om sikkerhedsorganisation for ansatte på særlige vilkår i beskyttede værksteder, beskæftigelses- og aktiveringsprojekter samt produktionsskoler - At-vejledning F.2.2 - Marts 2006

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejdstilsynet, j.nr.

Senere ændringer til forskriften

BEK nr 1181 af 15/10/2010

Vejledning om Sikkerhedsorganisation for ansatte på særlige vilkår på beskyttede værksteder mv. - At-vejledning om sikkerhedsorganisation for ansatte på særlige vilkår i beskyttede værksteder, beskæftigelses- og aktiveringsprojekter samt produktionsskoler - At-vejledning F.2.2 - Marts 2006

At-vejledningen oplyser om de regler, der gælder om oprettelse af sikkerhedsorganisation for ansatte på særlige vilkår – herunder brugere af beskyttede værksteder, elever på produktionsskoler, ansatte i beskæftigelses- og aktiveringsprojekter samt ansatte under lignende arbejdsforhold.

For at styrke og effektivisere virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde, er det muligt at fravige reglerne om organiseringen af sikkerheds- og sundhedsarbejdet (5).

En række kommuner har fx indgået aftaler, som også omfatter beskyttede værksteder samt beskæftigelses- og aktiveringsprojekter. Sikkerhedsorganisationens opbygning afhænger i så fald af den lokale udmøntning af rammeaftalen.

Uanset hvordan sikkerhedsorganisationen opbygges, skal de ansatte på særlige vilkår have mulighed for at stille op som sikkerhedsrepræsentant og have adgang til at vælge en sikkerhedsrepræsentant inden for det pågældende arbejdslederområde.

1. Hvornår er arbejdet omfattet af reglerne om sikkerhedsorganisation?

Ansatte på særlige vilkår er omfattet af arbejdsmiljølovgivningens almindelige regler om organisering af sikkerheds- og sundhedsarbejdet, når de udfører arbejde for en arbejdsgiver (1). Det betyder, at de skal have mulighed for at vælge og stille op som sikkerhedsrepræsentant på lige fod med andre ansatte (2).

Formålet er at sikre, at ansatte på særlige vilkår får samme information om og medindflydelse på arbejdsmiljøet som ansatte i almindelige virksomheder.

2. Hvornår udføres der arbejde for en arbejdsgiver?

Reglerne skelner mellem produktion og undervisning/terapi. Elevernes arbejde på fx en produktionsskole anses normalt som arbejde for en arbejdsgiver, mens undervisning og terapi ikke er omfattet af arbejdsmiljøloven.

Det er afgørende for, om der er tale om arbejde for en arbejdsgiver,

- om medarbejderen udfører arbejde, der kan sidestilles med eller har overvejende lighed med det arbejde, ansatte udfører
- om medarbejderen har pligt til at stille sin personlige arbejdskraft til rådighed
- om medarbejderen er undergivet instruktionsbeføjelse og kontrol, samt
- om der stilles arbejdsrum og andre nødvendige hjælpemidler til rådighed.

Endvidere har det betydning, om arbejdsgiveren bærer risikoen for arbejdsresultatet eller eventuelt opnår en fordel heraf. I tvivlstilfælde har det endvidere betydning, om medarbejderen får vederlag for sit arbejde.

3. Hvornår skal der oprettes en sikkerhedsgruppe?

Hovedreglen er, at der skal oprettes en sikkerhedsgruppe for hvert velafgrænsede arbejdslederområde. En sikkerhedsgruppe består af en arbejdsleder og en sikkerhedsrepræsentant, der er valgt af og blandt de ansatte.

Sikkerheds- og sundhedsarbejdet kan fx organiseres, så pædagogers og læreres arbejdsområde udgør et eller flere arbejdslederområder, hvor der vælges en sikkerhedsrepræsentant, der sammen med arbejdslederen udgør en eller flere sikkerhedsgrupper.

Tilsvarende kan der for de ansatte på særlige vilkår oprettes en sikkerhedsgruppe, der består af arbejdslederen og en sikkerhedsrepræsentant, der er valgt af og blandt de ansatte på særlige vilkår.

Arbejdstilsynet vil normalt - efter en konkret vurdering af arbejdsstedets art og størrelse - anse bekendtgørelsen om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde for opfyldt, hvis der er dannet en eller to sikkerhedsgrupper, hvor de ansatte på særlige vilkår indgår. Det gælder også, selv om der foregår mange forskellige aktiviteter på arbejdsstedet.

Sikkerhedsorganisationen består således af en eller flere sikkerhedsgrupper, der repræsenterer pædagoger og lærere, og af en eller flere sikkerhedsgrupper, der repræsenterer de ansatte på særlige vilkår.

Der vil typisk være to sikkerhedsgrupper med den samme person som arbejdsleder. Grupperne vil derfor ofte kunne fungere som én sikkerhedsgruppe med flere sikkerhedsrepræsentanter.

4. Hvem skal være arbejdslederrepræsentant i sikkerhedsgruppen?

Hvis flere arbejdsledere kan komme på tale som arbejdslederrepræsentant i en sikkerhedsgruppe, skal arbejdslederne selv aftale, hvem der skal deltage i sikkerhedsgruppen. Arbejdsgiveren udpeger en arbejdslederrepræsentant, hvis arbejdslederne ikke kan blive enige.

5. Hvis ingen kan eller vil være sikkerhedsrepræsentant

Ansatte på særlige vilkår i fx et beskyttet værksted kan i visse tilfælde være i en situation, hvor de ikke er i stand til at opstille og vælge en sikkerhedsrepræsentant. I andre tilfælde kan der opstå en situation, hvor ingen ønsker at være sikkerhedsrepræsentant.

Indtil det er muligt at få valgt en sikkerhedsrepræsentant, fungerer arbejdslederen i sikkerhedsgruppen som sikkerhedsgruppe.

6. Valg, valgbarhed og beskyttelse

Sikkerhedsrepræsentanten vælges af alle ansatte, der ikke har ledelsesmæssige opgaver i virksomheden, afdelingen eller på arbejdslederområdet. Det vil sige, at også de ansatte på særlige vilkår skal vælge en sikkerhedsrepræsentant, hvis det er muligt jf. afsnittet "Hvis ingen kan eller vil være sikkerhedsrepræsentant".

Ansatte på særlige vilkår, der vælges som sikkerhedsrepræsentant, er omfattet af de almindelige regler om valg og valgbarhed.

Valget gælder for to år, eller indtil sikkerhedsrepræsentantens arbejdsfunktion i virksomheden eller afdelingen ophører.

Sikkerhedsrepræsentanter er beskyttet på samme måde som tillidsmænd på området eller tilsvarende områder.

7. Arbejds miljøuddannelse

Sikkerhedsrepræsentanter, der er valgt blandt ansatte på særlige vilkår, skal gennemføre en arbejdsmiljøuddannelse i det omfang, det kan lade sig gøre inden for deres ansættelsesperiode (3).

Reglen gælder ikke, hvis sikkerhedsrepræsentanten tidligere har gennemført en arbejdsmiljøuddannelse, der stadig er gyldig.

Valgte sikkerhedsrepræsentanter skal tilmeldes en arbejdsmiljøuddannelse inden for den gældende frist på to eller fire uger, men vil ikke altid kunne nå at gennemføre uddannelsen inden otte måneder efter valget, fordi deres ansættelse ophører forinden.

Arbejds miljøuddannelsen skal altid tilrettelægges, så der tages hensyn til deltagernes forudsætninger. Det kan derfor også være nødvendigt at tilpasse arbejdsmiljøuddannelsen, så den egner sig for ansatte på særlige vilkår.

Hvis en ansat på særlige vilkår, der er valgt til sikkerhedsrepræsentant, ikke intellektuelt er i stand til at få udbytte af en arbejdsmiljøuddannelse, må arbejdsgiveren på anden måde sikre, at sikkerhedsrepræsentanten bliver uddannet til at varetage sine opgaver.

8. Hvornår skal der oprettes et sikkerhedsudvalg?

I virksomheder med 20 eller flere ansatte skal der oprettes et sikkerhedsudvalg (4). Sikkerhedsudvalget skal bestå af arbejdsgiveren/virksomhedslederen – der er formand for udvalget – to arbejdsledere, der er valgt af og blandt sikkerhedsgruppens arbejdsledere, og to sikkerhedsrepræsentanter, der er valgt af og blandt sikkerhedsrepræsentanterne.

Jens Jensen

Regler

Bekendtgørelse om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde

Læs også Arbejdstilsynets vejledninger om:

- 1) Virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde
- 2) Sikkerhedsgrupper og sikkerhedsrepræsentanter
- 3) Sikkerhedsgruppens arbejdsmiljøuddannelse
- 4) Sikkerhedsudvalg
- 5) Aftaler om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde

Læs også branchearbejdsmiljørådenes vejledninger mv.

Branchearbejdsmiljørådenes vejledninger kan findes på www.bar-web.dk

Beskæftigelsesministeriet, den 1. marts 2006

INGER STØJBERG